

DOMOVINA

Uredništvo
je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolno pre-
birati, rokopisi se ne vračajo.

Plačuje tiskar za teden, vsak ponedeljek, srede in petek ter večje za
Avtorja in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 meseca 3 krona. Za Ameriko
in druge dežele toliko več, kolikor znaša poština, namreč: Na leto 17 kron,
pol leta 8 kron 50 vit. Naočalna se pošilja upravitelju, plačuje se vsakprej.

En števec
se plačuje od vsake peti-šeste po 20 vinarjev za vsak
tiskar: za večje invarate in množično invariranje
znamen popust.

Mesečna priloga „Slovenski Tehnik“.

In vendar niso malenkosti.

V današnji dobi, ko odmeva v našer javnem življenju beseda delo ki je povzročila še ostale samo beseda, se vse ono mlado navdajevanje, ono mladostno idealno prepričevanje narodne zavestnosti in narodnega ponosa kaj rado nekako visoko potiska v stran in meč med staro obrabljeno izro in polpreteklo dobo narodnega navdajevanja.

V današnji dobi napredka, ko lahko zabeležimo v politični zgodovini našega naroda še dokaj manjših in večjih uspehov, že vedno boleha naše slovensko življenje za premnogih malenkostnih nedostatkih. In to opazimo in četimo danes morda bolj in v večji meri, ko pred desetletji, v času prvih početkov narodne probnje.

Delitev dela! Če kdaj, je ta klic in ta zahteva danes umestna in nujno potrebna, če sočemo, da v velikih streljenjih in zahtevah, ki jih stavi na nas dananjše življenje iz-
gubljamo misel za razne „malenkosti“, ki tvorijo končno tudi življenjske del ohih točk našega narodnega programa, ki morajo biti tudi izpolnjene.

Ne velikim in samo velikim ciljem obračamo svojo pozornost in posre-
čajne svoje sile — postojmo, pomislimo malo, koliko našnega dela nas še čaka, ki ni morda samoposedi direktno neobhodno potrebno za našo eksistenco!

Velika pozornost se je začela v najnovejšim času obratiti ljudski pro-

sveti. In ni si nam treba prikrivati, da je naša resna akademična mladina nastopila na tem polju kot reformatorica našega javnega življenja. Sama je nastopila pod dela, pot samozobrazbe in globljega ljudskoobrazovalnega dela. Par let je poteklo, in ideje, ki jih je vrgla med nas naša mladina in jih začela s mladostnim navdajevanjem in globoko premišljeno trmasto in do-
slednostjo izvrševati — so stopile v življenje! Začeli smo ceniti in upošte-
vati pomen in potrebo ljudske izobrazbe. Širok naše domovine se ustanovijo izobrazovalna društva, sanjejo se po-
tajo ljudske knjižnice, reformirajo in ustanovljajo se javne ljudske knjiž-
nice in čitalnice, ki naj omogočijo vsa-
kemu členu naroda, da si izpopolni svojo izobrazbo in kot del celote tudi participira na skupnih uspehih, na-
predka in kulturnih pridobitvah člo-
veka.

Kakor smo v splošnem povdarjali delitve dela, tako povdarjamo tukaj potrebo centralizacije prosvetnega dela! Treba bo misliti na ustanovitve zveze vseh naših izobrazovalnih društev, da tako omogočijo uspešnejše delo in zajezijo pot onim „kulturnim“ intri-
gam, ki pod firmo izobrazbe in na-
predka upanjajo svoje strankarpo-
litične orgije.

Mladina je neizprosna v kritiki, polna idealov, polna velikih načrtov in brezobzirna je. Ne obojujemo je radi tega, bodimo veseli take mladine, ki stopa s tem v življenje in pred nas.

Nam treba v življenju brezobzir-
nosti, treba nam je večje dolednosti. Malenkostna stvar je, ki je omejena! Kdo izmed nas, ki živimo takole v življenju, je še razmišljal o tem, da je primitivna naša dolžnost in nikak nevljudnost, da govorimo s Slovcom, ki zna naš jezik — najbi pa bo še Nemec ali renegat izkajšeno le slovensko. Ali se ne zavedamo in ne stranjamo klofat, ki jih dajemo sami sebi, če iz ome galantnosti, ki nam jo je dala tuja vagoja — damo vsakemu svoje, govorimo s vsakim kakor pač hoče — in pri tem doledno zapostavljamo svoj interes, strastno svoj narodni ponos in tega niti ne čutimo, ker se nam sdi tako samo-
obsebi umrva. In odpadnika na ljubo govorimo s njim neseko — pa nas ni sram samih sebe, ni nas niti sram če nas stiti naše ljudstvo, ki nas mora radi tega opravicečo imenovati le fra-
zerje, ki zahtevamo od njega česar sami ne izpolnjajemo. In takaj se zopet obračam do naše mladine in posebej le do naše akademične mladine, da nastopi ta brezobzirno in „strogo“ s lastnim vzgledom in nas starejše ljudi, ki nam je življenje vrela oni mladostni ogenj direktno primora, da postimo v tem vse vlijedne pomisleke v stran — in smo konsekventni povsod do skraj-
nosti. S isto strogotostjo, kakor dela to akademična mladina med seboj s rabo narodnega kolka in narodnih vžgalic — zahtevajo mladina tudi od nas to, ker imaj za to vso pravico in dolžnost.

Zopet šola.

Veliko se danes govori in pis-
o šoli. Pri vsaki priložnosti pride šola na vrsto. In to ne samo po časopisih in političnih shodih, celo v krmi, ko jim druge govorice zmanjka, spustijo se na šolo. Šola in vedno šola je tisti nesrečni kamen, ob katerega se mor-
zadeti vsak, naj še kaj razume o tem ali ne. Srečda se tudi vse politične stranke sedaj zelo brigajo za šolo. To bi bilo sicer hvalavredno ter šoli in narodu v korist, ko bi se to vprašanje razmotrivalo zgolj stvarno, ne pa iz strankarskega stališa. Tako si menja tudi novostanovljena „Sl. km. zveza“ obeta več pristavek, ako se bude po-
tegovala za petletni šolski poek. In to hoče ravno sedaj, ko vse hrepeni po izobrazbi, po napredku, ko se povsod in vedno poudarja, da se je mnogoc-
le s temeljito izobrazbo vzdržati na površju v sedanjih razmerah, ko se povsod zahtevajo nove strokovne šole za vsak stan; sedaj pa ostani ti kmet le nezmen. Strokovnih kmetičkih šol nam itak primanjkuje, isto tako obrtnih in trgovskih. Še to malo izobrazbe, ki si jo moreš ti kmet pridobiti na ljudski šoli, še to ti hočejo troji „prijatelji“ prikrjajati. Na vse grlo ti trojbo na ušesa, da šola ogromno stane. Ali misliš, da se bodo s petletnim šolskim obikom davki za bogve koliko znižali? Mesto, tako potrebni poek skrjajati, zahtevajo naj od države, naj ta vsaj deloma prispeva k stroškom za šole in

LISTEK.

Pijančevanje škoduje zdravju.

Predavanja na antialkoholnem shodu dne 27. januarja 1907 v „Narodnem domu“ v Celju.

Ščasom pa se otrok privadi takim opojnim pijačam in zahteva jih vedno več in več. In zaslepijeni starši se še pohajajo rekot: „Glejta ga Ja-
neseka kako ti pije.“ „Moj fant, vam povem“, je tako močen, da spiže kar po celo četr litra in mislite da so vredni sin svojega očeta.“ Tako se pohajajo. Vendar pa ni znamenje moči, če se otrok ni opjani — znamenje je le: da se je otrok vinn že privadil. Kaj ponese beseda „privadil“ povedal bom posebej. Omenim le še poprej, da so tudi odrasli ljudje jako ponosni, če mnogo vina prenesejo in pripisujejo to svoj moči — a xrok leži čisto nekje drugod. To naj pojasnim naj-
poprej v nekaterim primerami s tem, da na kratko omenim, kako upirajo drugi strupi na človeka, katere človek liki alkohola uživa kot nekaka živila.

Taki strupi so nikotin, ki se nahaja v tobaku, mlačica, koja žalilob vlasti na Štajerskem mnogo jedo, opij in vlasti morfin. O nikotinu in mlačici govoril bom ob dražej priliki obilneje, za danes naj naslikam spliv morfina, katerega ne človek najraje navadi, ker ravno pri morfinu najznejše vi-
dimo kako zlo je privaditi se stropom. Ko vzame človek prvokrat morfin po-
stane mu slabo, kakor če fant kadi prvo cigareto — a ko ga vzame dru-
gokrat nima več težav. Če pa jemlje morfin večkrat, živja neko posebno slast, tako da ga išče vedno in željno — kakor žnoper žnopa. Pri tem uživa-
vanju morfina pride čas, ko človek brez tega strupa ne shaja več. Če ga nima ni sposoben za nobeno telesno ali duševno delo in mnke telesne in duševne ga tarejo. Le če dobi zopet morfina, povrnejo se mu življenjske moči. A s časom opaza, da mu količine morfina, katere je vžival do sedaj, ne zadostujejo več — vedno več in več ga mora imeti. Strast in pošeljenje po niem ga privede konečno tako daleč, da jemlje na dan kar po cel gram tega strupa, to je toliko, da zadostuje, da se otrova 10 ljudi do smrti. Mor-

finist, to je človek, ki se je tako pri-
vadil morfinu zahteva, vendar le še več in več in pride do spoznanja, da je ni več količine, ki bi mu pomagala spraviti svoje telesne in duševne moči v ravnotežje in silno začne trpeti. Muke so vedno večje in večje. Človeku odrejejo vsi organi — postane slab, da ga je sama kost in koža in brez upa ozdravljenja mora gledati smrti v obraz.

Pri vseh navedenih strupih opa-
žamo toraj skratka sledeče: Pri prvem uživanju človek postane slabo — kmalo se privadi uživanju teh strupov — organizem zahteva teh vedno več in več — požagoma se pojavljajo slabi nasledki, dokler se človek ne zgrudi v prezgodnji grob.

Če toraj pijanec prenese kar do 3 do 5 litrov vina nakrat ne da bi se upjalni, ni to znamenje njegove moči — temveč znamenje že kroničnega zastupljenja vniad alkohola; to je takega zastupljenja, ki ima še svoje vidne sledove v organizmu. Tak človek se tudi ne čuti več zdravega in skuša se zdraviti — na različne načine — a prevede, da mu je najboljšo zdravilo

le alkohol in vedno le alkohol; dasi le navidezno.

Šnoper časti žnopa kot zdravilo. Le če ga ima nekaj pod kapo, je še za silo smoten za delo. Tudi zahteva vedno močnejšega žnopa. Navadni žnoperi kot brinjevec, tropinjevec, silovka so mu že nedolžna vodka — on potrebuje čisto odarne žnoper, ki imajo v sebi takozvani „fuzel“ in ki prav škejo. In če mu zjutraj slabo prihaja in bljvra, mu težave olajša potirek in frakeljka. Zdi se mi tak revet kakor zadolžen gospodar, ko ga upnik hudo nagleduje, najmo posojilo. To ma dane dobro — a le za trenutek, kmalo mu treba novega posojila in to tako dolgo — dokler ni popolnoma zadolžen in mu upniki ne vzemo ne le to, kar si je poprej izposodil, temveč tudi ono, kar je imel poprej. — In alkoholiku, ki se zdravi vedno in vedno zopet s alkoholom, konečno se more več ozdraviti, temveč izgubi še tisto zdravje, ki ga je imel predno je vžival alkohol. Dolg, katerega je napravil s posojili na svojem zdravju s alkoholom, poplača s svojim življenjem. (Dalje prihodajti.)

— **Gostilnik** razen pokojnega prestolonaslednika. Ko je bival pokojni prestolonaslednik Rudolf v Pragi v garniziji, je napravil s svojim spretnostvom na anah izlet v Honover, kjer je cela družba obedovala v hotelu. Ko je gostilnik predložil račun, se je prestolonaslednik zelo začel, ker je bilo zaračunano s kron za — kolozaj. Vendar pa ni rekel ničesar, ker je plačal. Za nekaj dni pa je dobil gostilnik naročilo, naj pošlje še sedek olega dobrega kolozaja, ker želi prestolonaslednik imeti namazana s njim tudi kolosa na ostalih — anah.

— Na Švedskem gruzi splošno izključeno delavcev. Dne 16. t. m. je nastal spor med delodajalci in delavci v raznih mestih na Švedskem. Pogajanja med sveto delo delodajalca in Orednajo sveto strokovnih delavskih društev so se razbila in delodajalci groze, da tko delavci ne sprejmejo njih sklepa. do dne 28. prosinca 1907 izključijo vse delavce od dela. Vseh organiziranih delavcev, ki bi bilo s tem izključenjem prisiljenih je 70.000.

— **Izključeno** čevljarških delavcev v Fougères. Švedski čevljarške obrti na Francoskem je mesto Fougères na Bretanjskem, ki šteje 32 tovarov s 9000 delavcev, ki so skoraj do zadnjega organizirani v strokovnem društvu. Zaskokom t. m. so delavci zahtevali svitanje mezd. Delodajalci jim niso svitali mezd, ampak so jih za kazen izključili od dela v najugodnejšem zinskem času. Vredel tega je nastala v delavskih rodbinah velika beda, umrjivost otrok je valed nedostatno hrane grozno posekalo. Svojim trpečim sodrugom so priokoliili na pomoč delavci sosednjih mest in bosa dela v Parizu je pripomogla in to, da so delavci v sosednih mestih vzeli na stotine delavskih otrok k sebi, da jih v svojih rodbinah pretrje, dokler bodo končili med delavci in fabrikanti v Fougères končan.

— **Zandarji** — morlici. Tržakši „Piccolo“ poroča iz Zadra: Nek meš v Trebinja v Hercegovini se je vrnil po dvajsetletni odsotnosti iz Amerike domov. Imel je s seboj 34.000 K prihranjenega denarja. Ko se je vozil zvečer s železnico domov, je izstopil na postaji Konjice in hitel kupit cigarete; zamudil pa je pri tem vendar vlak. Ker je imel toliko denarja pri sebi, si ni spal iti spat v gostilno, temveč je šel na bližnje orošniško postajo in prosil, da bi mu dali orošniški čez noč prenočišče. Doma sta bila le dva orošnika, ki sta mu drage volje ustregla. Uro pomezo pa je slišal nek gosdarski uradnik mimo gred iz stanovanja orošnikov glasno klicati na pomoč. Trkal je na vrata, pa ni dobil odgovora; hotel je oditi, med tem pa mu je prišla večja skupina zandarjev, kateri so se vračali iz raznih službenih potov, nasproti. Povedal je, kar je slišal; pa tudi njim se ni odprlo na klicanje in trkanje. Vrdli so siloma vrata in našli, da sta ostala tovarita tajca ubila, mu denar vzela in ga skrila v svojih čevljih. Roparje so odgnali vkleknje v Mostar.

Društvene vesti.

— **Kmet**, bralno društvo na Loharici pri Zeleni ima v nedeljo, dne 10. t. m. ob 4. uri popoldne v gostilniških prostorih g. Andraja Zagode letni občni zbor s sledečim sporedom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Govor o sadržerji (govori gosp. Vinko Steiner). 3. Govor o čebelarstvu (govori gosp. Andrej Piki). 4. Društveno poročilo. 5. Vpisovanje novih udov. 6. Predlogi in nasveti. K občini odeložbi vladno vabi odbor.

Loterijske številke.

Lot. 2. februara 1907: 28, 45, 53, 60, 54. Lise, 22, 72, 84, 88, 41.

POZOR! Za različna upravljanja na upravljanje in upravljanje je pridobil vodno znamko na odgovor.

Sprejme se takoj v službo vstopu obeh delavskih javnih uradov in v vsakojkaj kajtelih zadevah izrednih.

pisarniški uradnik v pisarni dr. A. Brončič-a v Celju. — Plače po dogovoru. 3-1

OYES („Willkomm“).

Te teški ovni obredni vrški smilji, je naj, bolj rodoljubi in najprej dovoli. Zraslo visoko le daje praz dobro slamo in kromo, na njihvi pa so ne vrste. Ker so ta ovni na redke soje, zadostajo 50 kil za svo erado. Podpisano odobritivo pošilja 25 kil za 9 K, 50 kil za 17 K, 100 kil za 33 K s vrsto vred. Osvetlo po 5 kil s pošto franco proti 3 K 20 viz. predplačila.

Gakrha, gradščina Goliš pri Kozjakih (Kozjakih), Štajerske.

Krinke (larfe) pripravila za debelo **PETER KOSTIČ, Celje.**

Sprejme se trgovski učenc v trgovino z močnim blagom **IVAN GOLIHLEB POLZELA :: Savinjska dolina**

Kupim posestvo s dobrodelno gostilno, ali tako in posestvo zavna. Naslov: F. BOH, Prvota, Ljubljana. 41 2-1

Trgovski učenc sprejme se takoj v trgovino melega blaga pri **M. SAH, „JUN SAH“ v MURMOLU.**

Sprejme se sollicitator v pisarni **dr. Al. Brončič-a, odvetnika** v Celju. 2-2

Zvezna tiskarna se bogato založna s najmodernejšimi tiskalnimi stroji ter opremljena s motornim, električnim obrotom, lahko izvede največje dela v vsaki množini. V salogi ima in tiska v vsakih barvah: letnice, kalendare, kartice, računa, pisarne, papirje, crnila, etikete, božice, časopise, knjige, brošure, cirkušnje, reklamne liste, lopeke, opomine, vabila, podobice, spovedne listke, molitvenice, svrtačke, razpisnice, razpisnice in sadraste knjižice, poročna saznanja, napise za slavolice itd. Sploh izvede v kratkem času vse v tiskarsko stroho spadajoče stvari okusno in čisto. — Velef. dobavitelj, slavnostna založnja, poslovalnica in občilniška uradna, krajina kolokim svetom, poslovalnica ter p. n. občestvo se pripravda za vsa vrsta knjig v priznanih tiskalnih napravah. — Za poslovalnico, hranilnico in druge zavode se izdelujejo hranilne knjižice vezane v celo ali pol platno s slatimi listki po slatni ceni. Za množična naročila se pripravda.

Zvezna knjigoveznica.

VIZITKE priporoča **Zvezna tiskarna** Poskusite in priporočite izdelke **Dydrove tovarne hranil** v Pragi VIII. Cenomnih zastoj.

Nustrovani narodni koledar za leto 1907 je izšel v založbi Zvezne tiskarne v Celju. — Cena broš. K 1[—], eleg. vezan K 1⁵⁰, po pošti 20 vin. več.

Trgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

Zvezna trgovina Celje, Ratoška ul. št. 2

kanceljski, konceptni, pisarni, dokumentni, ministralni, svitni in barvani papir.

Konfeti serpentine kotilijone

svinčniki kamenčki peresa tablice peresulki gobice radirke črnilo

Trgovske knjige v vseh velikostih tiskane, s svo ali drugega kolozajna, v papir, platno, grafi, ali po svoje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovnih za obilne ali uradne knjige — vse vrste, učiteljske, študentske, vojaške, okrajne zastope, učilniške zastope, hranilnice, poslovalnice, odeložke, notarje in privatnike.

Lastna zaloga čel. zvezkov in risank.

Papirnatne vreče vseh vrst, naložnih tovarniških rešak. ◆◆◆◆◆

Stambilje pripravniki, vlogovne, (Stojimarkov) za urade in privatnike izvedajo se v vsakojkaj časa.

Dopisnice umetne, poravnane, slika in ornamentični odskajprijateljje ◆◆◆◆◆ do najfinije izpeljave. ◆◆◆◆◆

Albumi za slike, dopisnice in postaje.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebitne in brezplačno za razpisajo.

Trgovci in prodajalci imajo izjemne cene. Pripravno dobro blago. o Salčinu in točno posredek.